

● POGOVOR Z DIREKTORJEM
KULTURNEGA DOMA ŠPANSKI BORCI BRANKOM DOBRAVCEM

Pestra in živahna dejavnost

Naš Kulturni dom Španski borci, ki je star že dobrih osem let, vendar kot delovna organizacija posluje šele od novembra lani, se je v tem času lepo uveljavil v naši občini, Ljubljani in tudi republiki. V prostorih doma se odvija vrsta različnih dejavnosti, tako da je v njem živahno od jutra do večera. V tem prispevku želimo predstaviti dogajanje v našem Kulturnem domu Španski borci prek njega pa novega direktorja te ustanove Branka Dobravca, ki je to delo pričel opravljati aprila letos. Dejavnost take ustanove je v prejšnji meri odvisna od človeka, ki jo vodi, saj ji s svojo osebnostjo daje pečat, vpliva na kulturni del programa in na finančni učinek poslovanja doma. Naš sogovornik Branko Dobravec, ki je po poklicu igralec, diplomiral je namreč na AGRFT, je pa hkrati tudi absolvent slaviške, poleg tega pa je več let študiral tudi solo petje, nam je prijazno pojasnil, kakšno je življenje doma in kaj še snujejo za popestritev njegovega programa.

»Osnovni dejavnosti doma sta posredovanje in uprizarjanje profesionalne in ljubiteljske kulture različnih žanrov in vzgajanje ter izobraževanje,« je povedal Branko Dobravec. »Že od začetka obstoja doma kot delovne organizacije imamo precejšen poudarek na programu za otroke in mladino. Tako so vse bolj popularni in obiskani sobotni programi za otroke, imamo pa tudi zaključene predstave za osnovne šole naše občine in kulturne dneve za srednješolce iz Most in Ljubljane. Velik delež v našem programu ima mošćanska, to je občinska kultura, saj smo osrednje profesionalna ustanova te vrste v občini. Naš letni program temelji na srednjeročnem, ki je usmerjen v poglobljanje sodelovanja v Ljubljani in regiji, medkrajnega v republiki, medrepubliškega in mednarodnega.

Ena od naših pomembnejših dejavnosti, ki pomaga denarno podpirati kulturni in umetniški del programa doma, je oddajanje naših prostorov, velike dvorane in drugih, po katerih je v Ljubljani precejšnje povpraševanje. Gre za razne prireditve, seminarje in podobno, zanimajo pa se tudi plesni in glasbeni ansambli, ki iščejo prostor za vaje.

Kako nameravate v prihodnje še popestriti dejavnost doma?

»Ker se bliža novo leto, naj omenim, da pripravljamo od 15. do 30. decembra prireditve z obiskom dedka Mraza. Sicer pa imamo predvidenih več novosti. Nameravamo tesneje sodelovati z zamejskimi, tako da dosežke naših rojakov onstran meja ne bi predstavili le na vsakoletni manifestaciji v Cankarjevem domu, marveč tudi v Španskih borcih. Razmišljamo tudi o tem, da bi

enkrat do dvakrat na leto povabili k nastopu kakšen dober, že uveljavljen narodnozabavni ansambl, pogovarjamo se o občinskih, ampak rednih kulturnih zabavah za srednjo generacijo, s krajšim programom in plesom, ker se nam zdi, da je tega v našem mestu premalo. Na aktivno ravnateljic naših vrtcev je bilo slišati zanimivo pobudo, naj bi tudi v dopoldanskem času pripravljali zaključne predstave za te ustanove. V načrtu imamo tudi gledališko večerno šolo za gledališnike amaterje.

Na pomlad bomo sklicali informativni sestanek z animatorji kulture v ljubljanskih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, povabili bomo predstavnike kulturnih društev in skupin, vzgoje in izobraževanja, da bi jih seznanili z vsebino naših programov. Zlasti pa si želimo slišati njihovo mnenje, zvedeti, kaj ljudje želijo od nas, pa jim tega doslej nam še ni uspelo dati. Pri tem nam bo v veliko pomoč in oporo nov 15-članski programski svet, ki smo ga pred nedavnim oblikovali po določilih našega statuta iz vrst kulturnih in javnih delavcev iz naše občine in Slovenije.

Pred nedavnim je v veliki dvorani Španskih borcev imel koncert tudi orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privšaka.

»Ta orkester je imel v naši dvorani dva uspešna nastopa: prvič je šlo za snemanje oddaje z mednarodnimi solisti, ki naj bi jo predvajale evropske radijske postaje, drugič pa za oddajo, tudi s solisti, ki jo bo za svoj program uporabila RTV Ljubljana. Obakrat so bili občinstvo dijaki iz ljubljanskih srednjih šol. Glasbeniki in Jože

Privšek so bili izredno zadovoljni s tehničnimi storitvami, akustičnostjo dvorane in občinstvom, tako da je v prihodnosti še pričakovati sodelovanje z RTV Ljubljana.

Kakšno pa je mesto našega doma v ljubljanskem kulturnem prostoru?

»Kljub še ne dorečeni sistemati pri izvedbi prireditev in neurejenim ter nedomišljenim odnosom med posameznimi zvrstmi,

Branko Dobravec: »Z živopisnim programom in dobro organizirano dejavnostjo do resnične afirmacije doma.« (Foto: D. J.)

dom vendarle dobiva vse bolj svoj obraz in se tako uveljavlja v Ljubljani. Radi bi, da bi temu domu vdahnili ton humoristično satirične kabaretne zvrsti. To pa ne pomeni, da bi se zmanjšala kakovost programa, zadržali bi visoke kulturno umetniške dosežke. Poudarek naj bi bil na živahnosti programa. Svoje mesto v ljubljanski kulturi pa ima tudi Jelovškov likovni salon, v katerem razstavljajo akademski slikarji in ljubitelji.

V začetku je dom s financiranjem imel precejšnje težave. Kako je to urejeno zdaj?

»Glede financiranja se nam je posrečilo najti svoj prostor tudi v Ljubljani; poleg občinske kulturne skupnosti nam nekaj denarja prispeva tudi mestna. Mislimo, da je to priznanje za naš dom, saj kaže, da smo prebili lokalistični občinski zid, kar je za nas seveda zelo koristno. Pomemben delež v našem programu imajo gostovanja slovenskih in jugoslovanskih gledališnikov, iz drugih republik predvsem iz Beograda, Zagreba in Reke, vendar zato zdaj ne dobivamo nikakršnih sredstev od republiške kulturne skupnosti. Zato bi bila ena od naših naslednjih nalog uvrstitve v republiški program, hkrati pa nameravamo navezati stike tudi z nekaterimi od naših delovnih organizacij, bodisi za odkup vstopnic ali pa za propagandne oglase. Petino potrebnega denarja za delovanje doma pa s prireditvami in oddajanjem prostorov zberemo sami.

● IZ DOLSKEGA

V »Galeriji 19« že druga razstava

Od 22. 10. do 5. 11. je v novi »Galeriji 19« razstavljal svoja dela Niko Slovenec iz Ljubljane. Ustvarjati je začel že v srednji grafični šoli. Najprej so ga privlačile tempera barve, s katerimi je slikal v rahlem nadrealističnem stilu. Takrat je tudi začel razstavljanje. Skupinske razstave so bile v Bežigradski galeriji, razstaviščih Mestnega gledališča, Bežigradskega kulturnega doma in v okolici Ljubljane. Vedno bolj pa so slikarja zanimale grafične tehnike, za katere se je kasneje odločil. Med študijem na pedagoški akademiji – likovna smer je svoje samorastniško znanje izpopolnjeval, vendar ostal zvest grafiki. V tem obdobju je razvil tehniko, ki jo v svojih delih še danes uporablja.

Samostojno je začel razstavljanje v razstavnih prostorih tovarne Donit Medvode, Kulturni dom Medvode, gostiščih »Jernej« in »Kavka« iz Kranja ter Počivavšek v Ljubljani. V Galeriji 19 v Dolskem je nekaj svojih del tudi prodal.

V programu ob otvoritvi so sodelovali bratje

Dejavnost našega doma Španski borci je kar obsežna, zaposlenih pa vas je le deset. Kako zmorete opravljati to delo s tako majhnim kolektivom?

»V prejšnjih letih je bilo razmerje med zaposlenimi, ki so se ukvarjali s programom in tistimi, ki so skrbeli za tehnični del, ena proti devet. Z notranjo prerazporeditvijo, odprli bomo novo delovno mesto propagandist-organizator in z deležem, ki ga bom kot direktor prispeval k oblikovanju in izvedbi programa, bo to razmerje tri proti sedem. S smiselno zaposlitvijo vseh nas bomo zmogli naloge, ki jih imamo. Res pa je, da smo registrirani tudi za posredniško dejavnost, s katero pa šele začenjamo; nekaj primerov je že bilo, vendar še ni bilo storjenega dovolj. Da bi ljudje, ki delajo v tem domu, tudi bolje in lažje opravljali svoje delo, pripravljamo hišne seminarje iz razsvetljave, tona in kuliserije.

Po obiskih sodeč si je Kulturni dom Španski borci že pridobil svoj krog občinstva.

»Odstotek zasedenosti našega doma pretek leta je kar zadovoljiv, nismo pa izkoristili še vseh možnosti. Prav gotovo pa tudi gospodarska in družbena situacija, primanjkuje denarja in tudi razpoloženja za obiske, prispevata k temu, da zahaja na naše prireditve manj obiskovalcev kot bi jih sicer.

Ko se je dom gradil, se verjetno popolnoma natančno ni vedelo, kaj vse naj bi se dogajalo v njem. Kako zdajšnji dejavnosti ustrezajo prostori doma in njegova oprema?

»V ustanavljanju je bilo veliko narejenega glede opreme doma, zlasti odra, kar je terjalo precej denarja, vendar bi potrebovali še nekatere pripomočke, kot na primer projektor, nekaj dobrih mikrofонов, brezžične mikrofone, predvsem za razne proslave in družbenopolitične manifestacije.

Kar zadeva prostorsko ureditev doma, bi rekel, da je dovolj funkcionalna, vendar manjka prostor za orkester pred oziroma delno pod odrom, ni kabin za veliki kino projektor, nujno bi potrebovali prostore v spodnjem desnem traktu, ki jih zdaj zasedajo krajevni skupnosti Moste in Selo in pa občinska zveza kulturnih organizacij. Popoldne in zvečer so ti prostori v glavnem prazni, medtem ko moramo delavci doma pogostokrat odstopati svoje pisarne, če nečemo odkloniti tistih, ki želijo pri nas vaditi ali imeti kakšne tečaje.

Bilo je veliko idej, kaj vse naj bi se dogajalo v Kulturnem domu Španski borci; nekaj zamisli je bilo uresničenih, nekaj zavrnjenih; bile so take, ki so odmirale same od sebe, in take, ki so preživele. Shakespearovi verzi, ki jih je na koncu pogovora za lažje razumevanje navrgel naš sogovornik Branko Dobravec, lepo razložijo to pomembno razliko med vedeti in narediti. Naj jih povemo: če bi bilo narediti tako lahko, kakor je vedeti, kar je treba narediti, bi bile kapelice cerkve in kočje palače.

D. J.

● KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

Vabimo na prireditve

8. november ob 19.30

Joe Orton: Kaj je videl Butler. Gostuje primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice

12. november ob 16. uri

Sobotno popoldne za otroke: Nori orkester. Gostuje gledališče »Maček Luka«.

17. november ob 19.30

Avtorski večer Vesne Parun. Njene pesmi bosta pela Lado Leskovar in Lada Kos, recitirali pa pesnica, Lela Margetič v originalu in Irena Prosen v slovenskem jeziku

19. november ob 16. uri

Sobotno popoldne za otroke: Janez Bitenc-Matic in njegov petelin. Sodelujejo Janez Bitenc, Metka Dulmin in Borut Lesjak

22. november ob 19.30

Plesni večer Vzhodnega plesnega projekta: Zlom

24. november ob 19.30

Gledališka predstava – Tone Peršak: Peter in Pavel. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Celja.

VESTI IZ KULTURE

● Knjižna založba Ahirman iz Freiburga je v mesecu oktobru izdala knjigo dr. Vladimira Dedičerja: »Jasenovac – jugoslovanski Auschwitz in Vatikan«. Promocije knjige se je udeležil tudi avtor, ki je imel še isti dan predavanje na freiburški univerzi.

● Oktobra so v Mestnem gledališču ljubljanskem gostovali člani poljskega gledališča »Satyr Maszkaron« iz Krakova. V predverju gledališča sta poljska igralca brala klasiko in sodobno poljsko poezijo. Majda Grbac in Franček Drofenik pa sta predstavila nekaj prevodov poljskih pesnikov.

● Osrednja prireditev Kopitarjevih del je bila v Vodnikovi domačiji v Šiški. O literarni zapuščini tega najstarejšega slovenskega pesnika so spregovorili dr. France Bernik, dr. Janko Kos in dr. Jože Toporišč, ki je predlagal, da bi tudi pri nas osnovali zbirko »Stari slovenski pisci«. Podobno zbirko imajo že nekaj let na Hrvaškem.

● Slavnostna govornica je bila Martina Orožen, ki je poudarila predvsem Vodnikovo zvezo z Jernejem Kopitarjem. Oba sta si močno prizadevala, da bi v ljudih vzbudila potrebo po učenju zgodovine in »likanju« domačega jezika.

● Od 4. do 11. novembra bo Mladinska knjiga v osrednji dvorani Cankarjevega doma pripravila razstavo tuje strokovne literature, kjer bodo zastopane vse panoge znanosti in tehnike. Prireditve se imenuje »Frankfurt po Frankfurtu« in je bila organizirana prvič lansko leto, ko je bilo razstavljenih okoli 5000 knjig – letos pa jih bo še nekaj več.

● Znani slovenski muzikolog dr. Dragotin Cvetko je napisal biografski portret glasbenika in pravnika Dr. Gojmira Kreka. Delo je izšlo pri Partizanski knjigi in sodi v knjižno zbirko »Znameniti Slovenci«.

● Zadnje dni oktobra je bilo v prostorih Slovenske matice okrogla miza z naslovom Sedemdesetletnica »Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Posveta so se udeležili tudi gostje dr. Bogdan Krizman iz Zagreba, dr. Janko Pleterski iz Ljubljane, dr. Momčilo Zečević iz Beograda in dr. Valter Lukan z Dunaja.

● S predstavo »Služkinja« Jana Geneta in Radojke Vrančić v izvedbi študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo se je končal tekmovalni del letošnje Borštnikovega srečanja v Mariboru.

Najvišje priznanje »Borštnikov prstan« za izjemne in dolgoletne igralske stvaritve je prejel Lojze Rozman, član Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

Nagrada za najboljšo predstavo je pripadla Ljudozercem Gregorja Strniše, v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Podeljene pa so bile tudi številne nagrade in značke za dramsko igro, režijo, kostumografijo, scenografijo in gledališki esej.

Diplomi Borštnikovega srečanja je dobila tudi Turistična delovna organizacija Pohorje Maribor, ki v času srečanja nudi gostoljubje mnogim udeležencem. Zbral in uredil: MATJAŽ ROLIH

Priznanja krvodajalcem in aktivistom Rdečega križa

(nadaljevanje s 3. strani)

Agroemona: Alojz Čerin
Julon: Metod Bolte, Danilo Božič, Majda Česnik, Borislav Marinkovič
Jata: Matija Abec, Alojz Dobelekar
Kemična tovarna Moste: Jože Strle, Viktor Stefančič, Franc Solar, Ladislav Mraz
Teol: Janez Borštnar, Janko Vučkovič
Velana: Janez Bregar, Janez Kovacič, Jože Praprotnik, Anica Škulj
Interevropa: Franc Feguš, Živa Hočvar Novak
Toplarna: Miroslav Petek, Igor Novak, Janez Mrak
Integral: Jože Gole, Zdravko Valentin

Hribar, Filip Košir, Stanko Stupica, Jože Smole
UKC psihiatrija: Franc Lopatič, Branko Kogovšek
Kurivoprodaja: Milutin Simović
Totra: Alojz Bobnar, Marjan Bratkovič
Tiskarna Jože Moškrč: Dušan Ambrož, Stane Bitenc, Anton Bradač, Mustafa Duzelovič
Skupščina občine Lojzka Rus, Miro Dešman, Franc Bogataj, Janez Lah
Hladilnica: Jože Neubauer, Franc Trobec, Božo Kuhar
Avtonabava: Franc Hribernik, Ivan Kastelic
Javna razsvetljava: Boris Dolenc, Janez Kovacič
Mineral: Franjo Korpič, Jože Zagorc
Zito: Marjan Gros, Alojz Jarc, Marija Rigler, Alenka Škulj
Zima: Janko Poljaček
Gradis: Janez Loboda, Justin Hrovat, Anton Jereb, Milan Kraker, Mitja Korelec, Vinko Novinec
Izolirka: Vladimir Lukašev, Ciril Loboda, Janez Kavčič, Marjan Pohlín, Marjan Novak

Krajevne organizacije RK:
Besnica, Bizovik, Dolsko, Dušan Kveder-Tomaž, Hrušica-Fužine, Jože Moškrč-Ciril, Kodeljevo, Moste, Novo Polje, Nove Fužine, 25. maj, Polje, Selo, Senožeti, Sotočje, Štepanja vas, Vevče-Zg. Kašelj, Zdobrova-Sneberje, Zadvor, Zalog, Zelena jama

Delovne organizacije:
Slovenija ceste – Tehnika, Papirnica, Kolinska, Saturnus, Kemična tovarna Moste, Riko, Javna razsvetljava, Velana, Mesna industrija Zalog, ZTO TOZD za transport

posamezniki:

Roza Rus, Angela krašovec, Franc Močnik, dr. Milan Paunovič

in drugi:

OK SZDL Ljubljana Moste-Polje, Skupščina občine Lj. Moste-Polje, Občinski svet zveze sindikatov, Dom JLA, Glasilo Naša skupnost, Radio Glas Ljubljane, Mešani pevski zbor dr. Bogdan Derc

● V SPOMIN

Alojz Kastelic

V zadnjem tednu oktobra je v prometni nesreči umrl Alojz Kastelic iz Zadvora. Njegova prezgodnja smrt nas je neprijetno presenetila in razžalostila. V uredništvo Naše skupnosti ne bodo več prihajali njegovi prispevki o delu turističnega društva Zadvor, o pereči komunalni problematiki, o najrazličnejših aktivnostih ljudi v krajevni skupnosti, o šolski mladini, odmevnih prireditvah in podobnem. Marljivo je bilo njegovo pero vsa leta našega izhajanja, razen nekaj zadnjih let, ko se nam je oglašal vse manj.

Alojz Kastelic se je rodil na Pristavi na Dolenjskem, v mali kmečki družini. Ko je končal osnovno šolo, se je začela vojna. Kot mladinec se je na svojem terenu takoj vključil v organiziran odpor proti okupatorju. Star 17 let je meseca oktobra 1943 postal borec XII. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade, v kateri se je boril do končne osvoboditve. Po vojni je postal borec KNOJA in je deloval v obvojnih enotah vse do demobilizacije, ko se je zaposlil v upravi za notranje zadeve. Ko se je preselil

v Zadvor, se je spet takoj vključil v življenje in delo krajevne skupnosti. Vzljubil je Zadvor in naše kraje in se jim z vsem srcem, po vseh svojih močeh predajal. Veliko je še zlasti prispeval v obdobju, ko je bil tajnik KS Zadvor. Med drugim ima velike zasluge za ustanovitev Turističnega društva Zadvor in njegovo uspešno delo.

V vsem tem obdobju, ko je Alojz Kastelic živel in delal v Zadvoru, je bil tudi redni dopisnik in zunanji sodelavec Naše skupnosti. Velik posluh za obveščanje je uspešno združeval z izkušnjami in s kvaliteto je bil vrsto let nepogrešljiv član v občinskih organih za obveščanje.

Bili smo prepričani, da se bomo prihodnje leto, ko bo Naša skupnost dopolnila 30 let izhajanja, skupaj malo pomudili ob jubileju. Tako pa je ostal le spomin na zvestega sodelavca in dobrega prijatelja.

S. G.